

Volt

Verkiezings-
programma
Delft
2022

#GeneratieVolt

TOEKOMST MADE IN EUROPE

Europa en Delft groeien met en door elkaar	4	4 De slimme stad	26
1 Delft in evenwicht	8	Digitalisering veroorzaakt misschien wel de meest ingrijpende verandering van de 21e eeuw. Een verandering met kansen op het gebied van gezondheid, communicatie, vervoer, milieu, werken en de dienstverlening van de overheid. Die kansen wil Volt optimaal benutten. Tegelijk moet de gemeente toegerust zijn op de risico's van digitalisering als gaat om onze privacy en veiligheid.	
Klimaatverandering heeft directe gevolgen voor de leefbaarheid van de stad. We zullen onze stad in balans moeten brengen om zo veel mogelijk mensen in Delft een zo goed mogelijke toekomst te kunnen bieden. Volt wil in Delft vergroenen, slimme keuzes maken als het gaat om de energietransitie en duurzame innovatie aanmoedigen.		5 Meer participatie voor Delftenaren	34
2 Een nieuwe kijk op economie	14	Inwoners van Delft moeten (meer) de mogelijkheid krijgen om direct mee te beslissen over de belangrijke keuzes die hun leven en toekomst beïnvloeden. De gemeente moet in al haar beleid de wensen, inzichten en ideeën van de inwoners meenemen en uitvoeren.	
Innovatie begint bij mensen. Volt wil dat welzijn een belangrijke drijfveer wordt voor economisch beleid. Een stad die in balans wil zijn, laat zich niet verdelen in winnaars en verliezers, maar daarin kijkt men naar het geheel en betreft iedereen bij het succes.		+1 De Europese Unie van de 21e eeuw	38
3 Gelijke kansen voor iedereen	18	Van samenwerking wordt Delft sterker en Europa wordt sterker van Delft, als stad van kennis en innovatie. Volt streeft ernaar dat Delft één van de leidende steden wordt op het gebied van duurzame technologische innovatie - een paradijs voor best practices op het gebied van duurzaamheid. Zoals wij de beste ideeën uit Europese steden halen, willen we dat anderen voor hun ideeën naar Delft gaan kijken.	
Echte vrijheid is kunnen zijn wie je bent en kunnen doen waar je goed in bent. We willen dat alle Delftenaren dezelfde kansen krijgen, we willen werken aan het herstel van vertrouwen tussen inwoners en overheid en de verschillen tussen wijken verkleinen. Volt streeft naar een inclusieve, diverse gemeente waarin alle Delftenaren zich gehoord en vertegenwoordigd weten.		Best practices	40
		Kandidaten Volt in Delft	42

Europa en Delft groeien met en door elkaar

Een pleidooi voor Europa

Thuis, in de straat, het dorp of de stad; dat is waar jouw leven zich afspeelt. Dat is waar de gevolgen van corona, de werkgelegenheid en de huizenmarkt gevoeld worden. Dat is ook waar politieke besluiten voelbaar zijn. Volt wil werken aan een Europese Unie die werkt voor iedereen en dat begint bij een sociale en duurzame lokale samenleving. Daarom stelt Volt zich in de gemeente Delft verkiesbaar.

Wij zijn Volt, een Europese politieke beweging die van onderop tot stand is gekomen. In heel Europa zien wij wat de kracht is van mensen die samenwerken. Wij weten wat er mogelijk is als mensen de handen ineen slaan. En wij geloven dat mensen zelf het beste weten hoe we kunnen bouwen aan een groene en sociale samenleving. Voor ons hoort politiek dan ook dicht bij de mens plaats te vinden. We willen inwoners zoveel mogelijk ruimte en (financiële) ondersteuning bieden om hun eigen ideeën kenbaar te maken. Daarom zetten we in op burgerfora, burgerbudgetten, een gekozen burgemeester en op inspraak en dialoog.

Dat wij een Europese partij zijn, betekent meer dan vertegenwoordiging in Brussel. Volt wil in heel Europa aanwezig zijn. Europa komt tot leven in de regio: in Rotterdam als havenstad, in Wageningen als kenniscentrum van voedsel en leefomgeving, in Amsterdam als een van de culturele hoofdsteden van Europa en in Maastricht als stad die ons economisch en cultureel verbindt met onze Duitse en Belgische burens. Delft als stad van innovatie speelt ook een belangrijke rol voor Europa. Zo ontvangt de TU Delft bijvoorbeeld geld van de EU voor belangrijke onderzoeken naar duurzame energie. Tegelijk heeft de EU geïnvesteerd in regionale werkgelegenheid en ook projecten gesteund om de kansen van (kwetsbare) jongeren in Delft op de arbeidsmarkt te vergroten.

Onze Delftse vertegenwoordigers zijn de oren en ogen van mensen dichtbij en houden de Volt-vertegenwoordigers op landelijk en Europees niveau scherp. De gemeente is het eerste aanspreekpunt voor mensen en wij willen daarom dat dat aanspreekpunt staat als een huis. Voor Volt is vertegenwoordiging op lokaal niveau een logische volgende stap.

Een nieuwe generatie in de politiek

Volt staat voor een nieuwe generatie in de politiek. Een generatie die die gelooft in de kracht van grensoverschrijdende samenwerking in plaats van nationalisme en populisme. Met een gezonde spanning tussen radicaal positief en doelgericht waar nodig, wil Volt de politieke praktijk en de toekomst van Europa veranderen. Het is tijd om dat positieve geluid ook op lokaal niveau te laten horen. Deze uitdagingen kunnen wij alleen oplossen als we op elk niveau samenwerken. Lokaal, regionaal, nationaal en Europees. We geven jong en oud een stem, geven mensen meer inspraak en bouwen aan een duurzame toekomst voor iedereen.

Denk Europees, doe lokaal

Lokaal zal Volt altijd met een Europese blik kijken naar kansen en uitdagingen. Volt haalt de beste voorbeelden uit

Europa naar Nederland, om praktische oplossingen voor lokale uitdagingen te vinden. Denk aan de Weense aanpak van het woningtekort - een succesvolle samenwerking tussen woningcorporaties, beleggers en overheid - of aan een sanctuary city als Barcelona, waar vluchtelingen veilig worden opgevangen. Of kijk naar Frankfurt, waar Volt een wethouder voor digitale zaken heeft aangesteld om overheidsdiensten toegankelijker te maken en om te zorgen dat iedereen meekomt met de digitale veranderingen van deze tijd.

Wij zetten ons in om samenwerking over de grens te verbeteren. Juist lokaal. We willen zorgen voor grensoverschrijdende OV-verbindingen, voor duurzaam toerisme, voor meer culturele samenwerking en een gezamenlijke aanpak van criminaliteit. Dankzij goed contact tussen onze lokale en landelijke vertegenwoordigers, overal in Europa, kunnen we deze ambities waarmaken. Volt wil zorgen voor meer kennis over Europa in de gemeente om duidelijk te maken hoe Europa en de gemeente elkaar kunnen versterken.

Volt zorgt voor verbinding

Volt wil werken aan de verbinding tussen politiek, overheid en burger. Het werken aan vertrouwen, het in gesprek gaan met iedereen en het creëren van inspraak, zijn voor Volt de pilaren van een gezonde democratie. Daarom zetten wij ons in voor meer inspraak door middel van burgerfora en burgerbudgetten, voor meer transparantie over overheidsbesluiten en voor betere begeleiding van mensen die tussen wal en schip (dreigen te) vallen. Volksvertegenwoordiging hoort dichtbij de kiezer vorm te krijgen en daar zet Volt zich voor in.

Opbouw van het verkiezingsprogramma

Volt ziet zes grote uitdagingen voor onze samenleving. Vijf hiervan zijn universeel en raken iedereen: in de stad, in het land, in Europa. Wij zien een daadkrachtiger, democratischer en duurzamer Europa als een voor-

waarde voor het slagen van die vijf uitdagingen. Deze vijf uitdagingen zijn de bouwstenen van onze ideeën en vormen de eerste vijf hoofdstukken van ons verkiezingsprogramma. Europese hervorming noemen we daarom onze +1 uitdaging. Dit is het laatste hoofdstuk van ons programma.

1 Delft in evenwicht

De grote uitdagingen van vandaag houden zich niet aan regionale of nationale grenzen: klimaatverandering en ook het coronavirus zijn typische problemen die grensoverschrijdend moeten worden aangepakt. Signalen van het veranderende klimaat zijn lange tijd genegeerd ten behoeve van groei en welvaart.

Onze wereld is hierdoor gevaarlijk uit balans geraakt. Volt wil een gezonde wereld doorgeven aan volgende generaties en dat heel Nederland in 2040 klimaatneutraal is. Daar ligt dus een grote opgave voor de lokale overheden, ook in Delft.

De duurzaamheidstransitie is een belangrijke uitdaging voor de toekomst en doorkruist alle gemeentelijke beleidsterreinen. Verschillende sectoren en werkvelden komen in de transitie samen om de klimaatdoelstellingen te behalen. De transitie raakt iedereen en iedereen speelt een rol in de veranderingen die nodig zijn. Volt wil gedrag dat bijdraagt aan de duurzaamheidstransitie belonen en harde grenzen enkel stellen waar dat nodig is.

Voor ons is economische groei niet langer de standaard om welvaart te meten. Wij kijken ook naar ecologisch herstel en welzijn. Ook willen we ervoor zorgen dat de duurzaamheidstransitie sociale gelijkheid vergroot in plaats van in gevaar brengt. We gaan op zoek naar de 'menselijke maat'. Want niemand zou in zijn huis in een slaapzak moeten zitten, omdat de energierekening te hoog is.

In Delft zijn we ambitieus: wanneer we samenwerken door kennis en kracht te delen, ontstaan de beste kansen. Kansen om onze innovatieve talenten in Delft maximaal te verkennen en in te zetten. Kansen om definitief een duurzame transitie te maken van de grijze naar de groene economie. Door noodzakelijke maatregelen te nemen om de balans tussen mens en natuur te herstellen, blijft Delft een leefbare groene stad in een verstedelijkt gebied.

• Een energieneutraal Delft

Volt ziet de versnelde opwarming van de aarde als een van de belangrijkste uitdagingen van deze tijd. Het is daarom de hoogste prioriteit om samen de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Dat is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Een energieneutraal Delft bereiken we alleen als iedereen kan meedoen; organisaties, als ook bedrijven, gemeente en inwoners. Dat kan door het inzetten van grote vernieuwingen, zoals de aanleg van een nieuw warmtenetwerk. Of door het aanschaffen van zonnepanelen makkelijker te maken. Dat willen we bereiken door de inzet van een duurzame klimaatwijzer en de onafhankelijke controle van een Klimatrekenkamer. Naast het isoleren van woningen en het inzetten van duurzame oplossingen, kijken we ook naar slimme oplossingen en kansen om een verschil te maken.

Duidelijk overzicht van huidige duurzaamheidsbeleid en subsidie-mogelijkheden voor elke Delftenaar

Volt wil dat elke inwoner en elk bedrijf direct kan zien wat het huidige duurzaamheidsbeleid van de gemeente is, en voor welke subsidies of ondersteuningsmogelijkheden zij/hij in aanmerking komt. Op dit moment bestaat er al een Energieloket bij de gemeente voor inwoners en bedrijven, maar Volt wil

dat er een duurzame en **toegankelijke klimaatwijzer** komt voor Delftenaren. Een webpagina waarop de gebruiker na het beantwoorden van een paar korte vragen over haar/zijn situatie, kan zien welke subsidiemogelijkheden er zijn. (Bijvoorbeeld: 'Bent u een particulier of een bedrijf? Hebt u een huur- of koophuis, auto of geen auto?') Op die manier wordt het voor elke Delftenaar gemakkelijk gemaakt om de stap naar een energieneutraal Delft te zetten.

Onafhankelijk inzicht in de klimaatdoelstellingen van de gemeente Delft

De gemeente Delft heeft de ambitie om in 2050 volledig energieneutraal te zijn. Volt vindt dat de gemeente sneller moet handelen en wil dat de gemeente duidelijker klimaatdoelen stelt, waar aan afgemeten kan worden of de gemeente de doelen ook behaalt. Daarbij wil Volt dat de gemeente Delft een **Klimatrekenkamer** aanstelt die onafhankelijk onderzoekt of deze doelstellingen worden behaald. De Klimatrekenkamer rapporteert minstens één keer per jaar over de status van het klimaatbeleid van de gemeente.

Bescherming van inwoners en groen bij aanleg warmtenetwerk

De gemeente Delft werkt mee aan de warmterotonde Zuid-Holland. Dit grootschalige project dat wordt uitge-

voerd door de Gasunie moet zorgen dat de restwarmte uit de Rotterdamse haven industrie terecht komt bij woningen en bedrijven in heel Zuid-Holland, waaronder ook in Delft. Volt vindt dit een belangrijk en ambitieus plan bij de landelijke doelen van de energietransitie en wil dit graag ondersteunen. Via het warmtenet kunnen huizen, maar ook bijvoorbeeld kassen in de glastuinbouw in aangrenzende gemeenten worden verwarmd. Het aanlegproces wordt lang en intensief en heeft grote impact op de omgeving en omwonenden.

- Volt wil er voor zorgen dat omwonenden op tijd geïnformeerd worden en zo waar nodig inspraak kunnen leveren.
- Daarnaast moet er aandacht blijven voor biodiversiteit en groen. Veel bomen en groen moeten (tijdelijk) wijken voor de werkzaamheden. Er ligt een afspraak dat deze worden teruggeplant. Volt wil erop toezien dat dit ook binnen afzienbare tijd gebeurt, met aandacht voor biodiversiteit en aantrekkelijke planten voor insecten en bijen.

Denemarken maakt al jaren gebruik van deze vorm van verwarmen. Volt wil daarom met de aangesloten

gemeenten en de provincie Zuid-Holland onderzoeken of het Deense model ook toepasbaar is op dit nieuwe warmte-netwerk.

Best practice: *In Denemarken wordt op de levering van warmte geen winst toegestaan. Ook monitort Denemarken jaarlijks de kosten van alle warmtenetten zodat er een efficiency benchmark ontstaat. Op deze wijze leggen directies van warmtebedrijven verantwoording af aan hun afnemers. Ten slotte hebben consumenten de mogelijkheid om hun beklag te doen bij het Deens Energie Agentschap.*

Een duurzaamheidslening voor het uitbreiden van zonne-energie

Volt wil dat de Delftse daken beter worden benut voor het opwekken van zonne-energie, zowel door particulieren als bedrijven. Zonnepanelen kunnen helpen bij opvangen van warmte en opwekken van elektriciteit. Het verstrekken van een aantrekkelijke duurzaamheidslening moet de aanleg van zonnepanelen voor iedereen toegankelijker maken. Er worden op dit moment al bedrijfsdaken gebruikt voor de verhuur van zonnepanelen.

**Slimme oplossingen
en kansen die
het verschil maken**

Meer groen in de stad

Volt vindt dat er meer ruimte voor de natuur moet komen. Een grotere biodiversiteit en een groenere stad hebben positieve effecten op het klimaat en op het welzijn van mensen in de stad. Groen zorgt voor verkoeling en zorgt ervoor dat de bodem beter water kan opnemen. Delft staat op dit moment op plaats 320 (van de 389) op de ranglijst van groenste gemeenten. Daar is nog veel ruimte voor verbetering. Volt wil op verschillende manieren de stad Delft vergroenen. Bijvoorbeeld door de aanleg van **tiny forests, het vergroenen van daken en de aanleg van geveltuinten**. Ook initiatieven op het gebied van verticaal groeien moeten verder worden onderzocht en ondersteund.

Een onafhankelijke stadsecoloog

De gemeente Delft heeft een stadsecoloog aangesteld. Volt wil dat deze een onafhankelijke positie krijgt ten opzichte van de gemeente, met meer mandaat om actief bij te dragen aan het beheer van natuur in de stad. De stadsecoloog zal zorgen voor het vergroenen van de stad door het planten en onderhouden van bomen en stadsbossen, het inpassen van natuur in de

bestaande bebouwing en het aanplanten en onderhouden van ecosystemen in de stad. Hierbij wordt ook gefocust op biodiversiteit. Door de stadsecoloog onafhankelijk aan te stellen ten opzichte van de gemeente, krijgt advies over vergroening en het behoud van de biodiversiteit een sterkere positie.

Delftste Big Five: een maatstaf voor biodiversiteit in de stad

Volt vindt aandacht voor dieren en planten in de stad belangrijk. De stad moet niet alleen een plek zijn waar mensen prettig kunnen leven, we moeten ook zorgen dat de stad een veilige omgeving is voor dieren en planten. Samen met de **stadsecoloog** stelt de gemeente een symbolische lijst op van vijf planten- en diersoorten. Deze lijst gebruiken we als maatstaf voor de biodiversiteit in de stad. Dat helpt niet alleen om de biodiversiteit in de stad beter te monitoren, maar maakt het onderwerp ook tastbaar en aantrekkelijk onder de inwoners van Delft.

• Volt tegen verspilling

Een leefbare en gezonde stad is een stad met gezonde lucht en relatief weinig geluidshinder. De gemeente heeft de afgelopen jaren stappen gezet, maar Volt wil actief aandacht blijven vragen voor een schonere lucht

voor alle Delftenaren en zich inzetten tegen de geluidshinder die op sommige plaatsen nog wordt gemeten. Hiervoor willen we kijken naar goede voorbeelden in Europa. Ook kijken we naar oplossingen om verschillende vormen van verspilling tegen te gaan.

Geen onnodige reclameverlichting 's nachts

Nederland is een van de meest verlichte landen ter wereld. Vanuit de ruimte is te zien dat ons land helemaal oplicht door de hoeveelheid kunstlicht. Al dit overvloedige licht wordt lichtvervuiling genoemd en vaak brandt het licht ook nog eens onnodig. Lichtvervuiling komt op veel plekken voor. Denk aan verlichting van bijvoorbeeld sportvelden, wegen, kantoorgebouwen, parkeerterrein/garages, kassen, monumenten en reclameborden die de hele nacht onnodig branden. Volt wil daarom dat de verlichting van reclames, winkels en kantoren in Delft 's nachts na een bepaalde tijd uitgaan als de straten zo goed als leeg zijn.

Minder voedselverspilling door de inzet van een buurtkoelkast

De 'community fridge' wordt op dit moment al succesvol aangeboden in Delft op de Broedplaats I Change op de Westlandseweg. In deze koelkast wordt eten van supermarkten en winkels

verzameld dat anders weggegooid zou worden. Volt Delft wil dit uitbreiden naar huishoudens en ervoor zorgen dat, als er sprake is van teveel ingekocht of gekookt voedsel, huishoudens de mogelijkheid hebben om dit voedsel op een eenvoudige manier te delen met andere mensen in de wijk. Dat doen we door de inzet van buurtkoelkasten, naar het voorbeeld van pilots in de gemeente Zutphen. De inzet van een buurtkoelkast helpt niet alleen tegen voedselverspilling, maar maakt gezonde voeding ook beter bereikbaar voor gezinnen die in armoede leven.

Best practice: *In Nederland is de buurtkoelkast een nog vrij onbekend fenomeen, maar ze zijn een mooi middel om voedselverspilling tegen te gaan, armoede te bestrijden en de sociale verbondenheid in de wijk te vergroten. Naast Zutphen zijn dit soort buurtkoelkasten ook al in Utrecht, Groningen en Leeuwarden te vinden. In het Verenigd Koninkrijk groeit het aantal sterk. Daar kom je de buurtkoelkasten ook voor huizen tegen en zit er vaak een heel netwerk achter.*

2 Een nieuwe kijk op economie

Volt staat voor een rechtvaardige en eerlijke economie die welzijn en ecologisch herstel centraal stelt. Geluk en de gezondheid van de planeet moeten de basis zijn waarop financiële winst wordt behaald waar iedereen in kan delen. De Europese Unie als grootste handelsblok ter wereld speelt een belangrijke rol in het waarmaken van deze verandering.

Basisinkomen

Volt is voorstander van het experimenteren met het basisinkomen op gemeenteniveau. Een basisinkomen geeft mensen een vorm van financiële onafhankelijkheid en biedt de mogelijkheid eigen keuzes te maken, ongeacht of je participeert op de arbeidsmarkt, gepensioneerd of werkzoekende bent of vermogen hebt. Deze financiële bijdrage voorziet in de basisbehoeftes en vervangt het huidige toeslagenstelsel,

dat bewezen heeft niet efficiënt te zijn. Bij de vormgeving van die experimenten zullen de ervaringen en kennis die tot nu toe zijn opgedaan een belangrijke rol moeten spelen.

Ontmoeting tussen Delftenaren stimuleren

Veel inwoners willen graag in contact komen met nieuwkomers (zowel nieuwe burens als nieuwe Nederlanders) in hun wijk. Dit blijkt echter niet altijd even

makkelijk, omdat men elkaar zelden spontaan tegenkomt. Ook nieuwkomers willen graag met veel mensen in hun nieuwe wijk in contact komen en zich snel deel van de gemeenschap voelen. Volt is enthousiast over initiatieven als DelftseBuur, maar ziet het ook als een taak van de gemeente handvatten te bieden om dergelijk contact te stimuleren. Door in te zetten op meer informeel contact met nieuwkomers binnen de wijk, wordt de saamhorigheid versterkt en kunnen wederzijdse vooroordelen ontkracht worden. Volt wil zich inzetten voor spiegelbijeenkomsten, maatjesprojecten en buurtactiviteiten.

Best practice: Project Wereldmeiden in Hengelo Wereldmeiden is een maatjesproject waarin een divers samengestelde groep van Twentse en nieuwkomersmeiden door middel van sport elkaar leren kennen, elkaars netwerken ontsluiten en zo over elkaars leven en achtergrond leren. Als invulling van hun maatschappelijke diensttijd sporten Hengelose meiden een half jaar lang 1 keer per week samen met meiden met een vluchtelingachtergrond. Project Wereldmeiden is een proeftuin waarin samen met jongeren wordt geëxperimenteerd met het concept Maatschappelijke Diensttijd.

Sneller aan de slag als nieuwkomer

Door strakke voorwaarden en eisen krijgen veel nieuwkomers pas na vele jaren een werkplek in Nederland. Dit zorgt voor frustraties bij een groep die over het algemeen juist bij uitstek gemotiveerd is hard te werken om een nieuw bestaan op te bouwen. De gemeente heeft een unieke positie om nieuwkomers beter te helpen om op de arbeidsmarkt actief te worden. Volt denkt dat een pragmatische omgang hier veel voordelen kan opleveren, gezien de krappe arbeidsmarkt in diverse sectoren. Projecten zoals 'Statushouders voor Klas' (voor statushouders met een onderwijsachtergrond) in Amsterdam of een loket Arbeidsbemiddeling Nieuwkomers zouden hierin kunnen helpen. Bij zo'n loket worden kwalificaties erkend en wordt direct de link gelegd met sleutelfiguren in de lokale professionele netwerken waar de achtergrond van de ondernemer ligt. Door vakkennis speelt taalvaardigheid hier een kleinere rol dan wanneer nieuwkomers op de reguliere arbeidsmarkt instromen. In sommige gevallen brengen nieuwkomers kennis mee, die hier soms al is vergeten.

Best Practice: Nieuwkomers verweven met de lokale markt in Antwerpen Wat startte als een arbeidsmarktprogramma voor een groep Syrische vluchtelingen is uitgegroeid tot een

volwaardige bedrijf dat diensten biedt voor interieurbedrijven door Europa. Het professionele handweven, een vergeten en in verval geraakte industrie in België, wordt met de vaardigheden van vluchtelingen via deze sociale onderneming nieuw leven ingeblazen en teruggebracht in de stad. Het bedrijf is gevestigd in het hart van Antwerpen.

Duurzaam financieel beleid

Welvaart is lange tijd bepaald aan de hand van financieel-economische groei. Volt wil dat veranderen. Wij staan voor een rechtvaardige en eerlijke economie, die welzijn en ecologisch herstel centraal stelt. Geluk en de gezondheid van de planeet moeten de basis zijn waarop financiële winst wordt behaald en waar iedereen in kan delen.

De uitgangspunten van het werk van de Britse econoom Kate Ratworth - auteur van de **donut-economie**, die stelt dat de economie van de 21e eeuw zich moet houden aan **sociale en natuurlijke grenzen** - laten zich goed vertalen in lokaal beleid. Met andere woorden, ook in Delft zal Volt zich committeren aan de *Sustainable Development Goals* van de Verenigde Naties en zullen we ons

inzetten voor een duurzame investeringsstrategie van de gemeente. Bijvoorbeeld: bij gemeentelijke uitgaven houdt de gemeente rekening met herkomst en totstandkoming van producten.

Best practice: Na Amsterdam stemde Kopenhagen in juni 2020 met een meerderheid voor een plan van aanpak om de donut-economie als model te gebruiken voor de stad. Hierin wordt beschreven wat bijvoorbeeld de sociale en natuurlijke grenzen zijn voor Kopenhagen waarbinnen zij kan groeien en hoe de stad in haar economie respect houdt voor de planeet en iedereen die er op leeft.

Ontmoeting tussen Delftenaren stimuleren

3 Gelijke kansen voor iedereen

Delft een stad voor iedereen

Mensen zijn niet gelijk, maar wel gelijkwaardig. Daarom vinden we het rechtvaardig dat mensen gelijke kansen krijgen in het onderwijs en in hun werk. Het creëren van gelijke kansen is de derde grote uitdaging die Volt ziet voor Europa, Nederland en Delft. Iedereen hoort dezelfde rechten en kansen te hebben. Dat betekent kwalitatief goed onderwijs voor iedereen, goede zorg, een betaalbare woning voor jong en oud, gelijke betaling voor mannen en vrouwen en een overheid die de weg vrijmaakt voor een inclusieve samenleving. Dit is de sleutel tot een duurzame samenleving in de 21ste eeuw. Gelijke kansen creëren betekent dat we ervoor zorgen dat onze voorzieningen passen bij degenen die er gebruik van maken. Mensen die meer ondersteuning nodig hebben, krijgen die ook.

• **Wonen - een mensenrecht**

Op dit moment is wonen een sociaal grondrecht. Toch komen we in Nederland al 331.000 woningen tekort, met de verwachting dat het er nog veel meer gaan worden. Delft heeft een grote ambitie voor het bijbouwen van minstens 15.000 woningen. Bij nieuwbouwprojecten willen we, met het oog op de toekomst en de stedelijke ontwikkeling, dat er een goede combinatie is tussen wonen, werken en (groen-) voorzieningen. Wat willen we voor de Delftenaren van nu en wat willen zij in 2032?

Wonen in Delft: bereikbaar voor iedereen

De woningmarkt is in heel Nederland overspannen, en Delft is daar geen uitzondering op. Door het tekort aan woningen lopen prijzen snel op. Wonen dreigt hierdoor een luxe te worden, alleen nog te betalen voor de hogere inkomens en doorstromers op de huizenmarkt.

Volt Delft wil gevarieerde buurten waarin plek is voor koop en voor huur, voor lagere en hogere inkomens, voor jongeren, studenten en voor

ouderen. Wij willen daarom dat ook op nieuwbouwlocaties in de stad voldoende sociale woningbouw komt (30%), zodat ook in de toekomst wijken divers zullen blijven. Concreet betekent dit dat we willen voorkomen dat in de toekomst lagere inkomens alleen in de oudere wijken kunnen wonen, of dat er wijken ontstaan waar je alleen woont als je weinig keuze hebt.

Ruimte voor experimenteren met nieuwe woonvormen

Verkamering en splitsing van woningen leiden enerzijds tot een groter aanbod van woonruimte, anderzijds ervaren veel Delftenaren daardoor vaker overlast. Dat de huisvestingsverordening is aangescherpt om verkamering en woningsplitsing in Delft tegen te gaan, is positief. Toch zullen we bij Volt altijd voorstander zijn van maatwerk, met name wanneer we *best practices* zien in Europa van nieuwe duurzame woonconstructies voor mens en wijk.

Best practice: Co-housing in Gent De Malmarsite aan het Bijgaardepark in Sint-Amansberg in Gent wordt omgevormd tot een groot collectief woonproject. Binnen de muren van de voormalige fabriek komen 59 woonunits en een wijkgezondheidscentrum. De bewoners van een cohousingproject

hebben een eigen unit met slaapkamer, badkamer, woonkamer en keuken. Daarnaast delen ze een aantal gemeenschappelijke ruimtes, zoals een grote keuken met een eetruimte, een wasruimte en een tuin. Co-housing als het hofje van de 21-e eeuw.

- **Onderwijs**

Volt wil de toekomst van de volgende generatie veiligstellen en deze de kans geven dromen en ambities waar te maken. Dat kan alleen met goed onderwijs; onderwijs dat toegankelijk is voor iedereen in de stad. Goed en toegankelijk onderwijs en voorschoolse educatie is daarbij een voorwaarde. Het lerarentekort is niet enkel een probleem van het onderwijs, maar dat van de stad.

Kansklassen in Delft

Basisschooladviezen worden voornamelijk bepaald door leerachterstanden en leervoorsprongen. Volt wil dat leerlingen in Delft, die om wat voor reden dan ook op de basisschool een achterstand hebben opgelopen, de kans krijgen om hun achterstanden in te lopen. We vragen van de schoolbesturen om een overgangsjaar na de basisschool op te zetten, waarin leerlingen de kans krijgen zich te bekwaamen om een instroom in het vmbo-bk mogelijk te maken. Dit is vergelijkbaar

met de kansklassen van het Mundus College in Amsterdam, waar goede resultaten geboekt worden.

- **Kunst, cultuur en media**

Omgaan met omstreden monumenten

Voor Volt zijn inclusiviteit en diversiteit leidende beginselen: iedereen in Nederland moet zich gelijkwaardig kunnen voelen. Erfgoed dat groepen burgers naar beneden haalt, of de pijnlijke herinnering aan het verleden van groepen burgers miskent, hoort daarin niet thuis. Volt vindt dat de gemeente actief met dit onderwerp aan de slag moet, te lang is afwachten de standaard geweest. Volt vindt dat bij ieder omstreden monument apart moet worden gekeken hoe daarmee om wordt gegaan. Moet het worden weggehaald of is het leerzamer als het verhaal erbij herschreven wordt?

Maatwerk dus.

DOK weer op volle kracht

De functie van de bibliotheek is in de loop der jaren veranderd van een 'boekenuitleencentrum' naar een sociale ontmoetingsplaats, die bijdraagt aan gelijke kansen. De bibliotheek is een plek waar activiteiten voor jongeren worden aangeboden, waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en waar bijles in, bijvoorbeeld, computervaardig-

**Eerlijke kansen
voor een inclusieve
samenleving**

heden wordt aangeboden. Delft heeft daarom de afgelopen jaren flink geïnvesteerd in een nieuw gebouw, waarin ook ruimte is voor kunst, muziek en coderen. Volt wil er alles aan doen om de **bezuinigingen** op de bibliotheek in Delft, DOK, weer **ongedaan te maken**. Ze wil dat de gemeente ondersteunt in het zoeken van investeerders.

Museum- en theateravonden

Volt wil ontmoeting tussen mensen in de wijken van Delft en omgeving stimuleren. Daarnaast vinden we het belangrijk dat inwoners van Delft laagdrempelig en ongedwongen kennis kunnen maken met de kunst en cultuur, die de gemeente te bieden heeft. We zijn ons ervan bewust dat museum- of theaterbezoek voor veel inwoners niet vanzelfsprekend is. Het binnenlopen van een museum of theater kan ervaren worden als een spannende stap en een flinke drempel. Op speciale avonden wordt in een wijk van Delft bijvoorbeeld de mogelijkheid geboden om naar een **avondopenstelling** van een museum te gaan. De inwoners worden opgehaald met de bus en aan het einde van de avond weer naar huis gebracht. De gemeenten verzorgen vervoer en in overleg met de culturele aanbieders de financiering.

Best Practice: *Den Haag naar het Kunstmuseum. Het programma Stad naar het Museum bestaat sinds 2009 en richt zich op mensen die de weg naar het museum niet altijd weten te vinden. Voor hen organiseert het Kunstmuseum buurtuitstapjes, groepsbezoeken en allerlei andere culturele activiteiten: van kleinschalige rondleidingen tot grootschalige evenementen voor hele wijken.*

Meer cultuur in de stad door bruisende verenigingen

Verenigingen dragen bij aan de onderlinge contacten in de stad, voorkomen eenzaamheid en bevorderen de gezondheid van Delftenaren. Daarnaast verlevendigen ze de stad met evenementen zoals de Golden 10-loop en op Lichtjesavond. Ze leveren een grote culturele bijdrage.

Door verenigingen **meer te betrekken** bij activiteiten die voor de gemeente van belang zijn, kunnen ze een betere bijdrage leveren aan de cultuur in Delft. Daarvoor zetten we in op het bewust opzoeken van de verbindingen met deze verenigingen en het wegnemen van belemmeringen, zoals

specifieke eisen die aan organisatoren van grotere evenementen worden gesteld. Concreet betekent dit dat verenigingen makkelijker in aanmerking moeten kunnen komen voor grotere evenementensubsidies door hiervoor een specifiek deel van het budget vrij te houden. De basis van de plannen voor de samenwerking wordt vastgelegd in een **Muziek- en Dansakkoord**.

Ruimte voor urban sports in Delft

Volt wil ingrepen doen in de publieke ruimte, die sociale gelijkheid bevorderen. Net als speeltuinen kunnen urban sports hierin een belangrijke rol vervullen. Een **skatepark** heeft naast haar sportieve functie namelijk ook een belangrijke sociale functie, doordat het jongeren van diverse afkomsten, gezinssituaties en financiële achtergronden samenbrengt. Daarmee bieden urban sports de mentale en fysieke gezondheidsvoordelen van het sporten aan een doelgroep die via andere takken van sport minder goed bereikt wordt. Volt wil in Delft inzetten op een tak van sport die doorgaans niet plaatsvindt in verenigingsverband en waar het met haar jonge doelgroep snel aan politieke representatie ontbreekt.

Best practice: *De positieve effecten van een skatepark in Malmö (Zweden). De voordelen van het hebben van een*

skatepark heeft zich in de stad Malmö bewezen. Het skatepark heeft de stad niet alleen economisch wat opgeleverd (het skatepark is voor de skate community een toeristische trekpleister geworden), maar heeft ook een positief effect op de gemeenschap gehad. Zo verbindt het skatepark verschillende leeftijden met elkaar, bereikt het jongeren die anders minder sociale interactie zouden hebben, en zorgt voor fysieke binding en betrokkenheid tussen jongeren en de stad.

• Familie, zorg en gezondheid Investeren in bestaanszekerheid door preventie

Investeren in sociale voorzieningen als jeugdzorg en arbeidsbemiddeling is investeren in een vitale en inclusieve samenleving. Het sociaal domein als investeringsmogelijkheid in plaats van enkel als kostenpost zien, is volgens Volt een belangrijke uitdaging. Door slim te investeren en preventie kan zorg voorkomen worden en kunnen we de totale kosten van zorg en ondersteuning reduceren. Investeren en kostenbesparingen in andere domeinen zijn op die manier terug te verdienen: een fysiek en psychisch gezondere samenleving, een sterkere arbeidsmarkt, en een aantrekkende economie.

Een toekomstbestendig zorgmodel met lokale jeugdzorgcentra

Volt staat voor gelijke kansen in de toegang tot zorg, ook tot jeugdzorg. We willen daarom een goed georganiseerde, toegankelijke en betaalbare jeugdzorg voor alle kwetsbare jongeren. Een investering in de hulpverlening van jongeren nu, is een investering in de toekomst van de Nederlandse samenleving. Volt pleit daarom voor inzet op preventie bij jeugdzorg binnen andere domeinen, een verbetering van de inrichting van het huidige jeugdzorg-model en een laagdrempelig wijk-gericht zorgsysteem: het jeugdzorgcentrum. Volt vindt het daarbij van grote toegevoegde waarde om kinderen te betrekken in de beleidsvorming en uitvoering, zoals dat ook in Finland wordt gedaan.

Brede aanpak schuldhulpverlening

Wanneer je problematische schulden hebt, dan heeft dit een grote impact op je persoonlijk leven en je functioneren in de maatschappij. Daarmee is het niet alleen een persoonlijk probleem, maar ook een maatschappelijk probleem. Volt kiest voor een brede aanpak in schuldhulpverlening. **Preventie** is een belangrijke eerste stap, waarbij goede onderlinge afstemming, capaciteit en middelen van belang zijn. Daarnaast

is Volt voor daadwerkelijk **integrale schuldhulpverlening**, waar de gemeente samenwerkt met schuldeisers en hulpdiensten. Want wanneer iemand niet in staat is om te betalen, is het zinloos en wordt het problemen alleen maar groter wanneer de gemeente boetes op gaat leggen. In die situaties is het zinvoller en duurzamer om hulp en begeleiding te bieden. De gemeente heeft hierbij dus ook een signalerende functie. Via **nazorg** willen we voorkomen dat mensen weer dezelfde fouten maken, nadat ze een schuldhulpverleningstraject hebben doorlopen.

Mantelzorg als maatschappelijke uitdaging

Volt wil de ondersteuning van mantelzorgers en informele zorgverleners in Nederland toekomstbestendig (re) organiseren. Dat willen we doen door de middelen die beschikbaar zijn ter ondersteuning van mantelzorgers maximaal te benutten en dat wat nog komt zo snel mogelijk beschikbaar te stellen. Daarnaast wil Volt **'wijkgebonden mantelzorgbudgetten'** introduceren, die direct beschikbaar zijn voor mantelzorgers. Op die manier willen we dat minder geld

wordt besteed aan organisatie- en coördinatiekosten en dat er zoveel mogelijk bij de uitvoering en ontvanger van (mantel)zorg terecht komt.

Samen tegen eenzaamheid

Volgens de Omnibusenquête uit 2017 van de gemeente Delft voelen vier op de tien Delftenaren zich eenzaam. Al voor de pandemie gaf 30 procent van de Delftenaren van achttien jaar en ouder aan matige eenzaamheid te ervaren, tien procent zei zelfs ernstige eenzaamheid te ervaren. Corona heeft dit grote probleem van eenzaamheid alleen maar verergert. Eenzaamheid heeft effect op de fysieke en psychische gezondheid van mensen. Volt wil dat de gemeente Delft eenzaamheid effectiever signaleert en zo kan voorkomen en verminderen. Hiervoor bestaan interessante *best practices*, zoals de pilot in Rotterdam. Daarnaast wil Volt Delft inzetten op sleutelfiguren in gemeenschappen, op maatjes en vanuit doelgroep gedachte ontmoetingsplekken. Denk bijvoorbeeld aan een e-Sport-arena om jonge gamers elkaar te laten ontmoeten en meer aandacht voor urban sports.

Best Practice - Pakketbezorgers PostNL signaleren eenzaamheid in Rotterdam

De bezorgers van PostNL komen vaak eenzaamheid tegen als ze pakketten bezorgen. Daar wilde het bedrijf iets mee doen. In samenwerking met de gemeente Rotterdam startte PostNL daarom een pilot in de wijk Hillegersberg-Schiebroek met vijftien speciaal geïnstrueerde bezorgers die eenzaamheid kunnen melden. 'Zo hoeven bezorgers niet meer te blijven lopen met de signalen.'

Vertrouwenexperiment

Volt vindt dat wanneer het gaat om bijstandsgerechtigden, er meer vanuit vertrouwen en vanuit de mens moet worden gekeken naar wat zij nodig hebben om mee te kunnen doen in de maatschappij. Het huidige beleid is te wantrouwend en te weinig ondersteunend. Om mensen weer te motiveren om te gaan werken vinden we het belangrijk dat **werken loont**.

Volt wil een experiment uitvoeren waarbij we in de gemeente Delft op een andere manier met mensen met een bijstandsuitkering omgaan. In dit vertrouwenexperiment, dat Volt wil voorstellen, **krijgt de 'cliënt' vertrouwen en neemt zelf de regie**. Hiertoe intensiveren we de persoonlijke begeleiding.

4 De slimme stad

Zinnvolle digitalisering

Onze maatschappij is in de laatste decennia versneld gedigitaliseerd. Het internet is zonder twijfel onderdeel van onze samenleving geworden en onze levens vinden steeds meer plaats in de virtuele wereld.

Dit brengt zowel nieuwe kansen als nieuwe uitdagingen met zich mee. De toenemende rol van technologie in ons dagelijks leven stelt ons voor moeilijke keuzes.

Wij willen graag steeds meer gebruikmaken van digitale hulpmiddelen, én wij willen dat onze privacy blijft gewaarborgd. Volt wil dat deze ontwikkelingen de kwaliteit van onze gehele samenleving ten goede komen, op een veilige manier. Digitalisering is een verandering met kansen op het gebied van gezondheid, communicatie, milieu, werken en de dienstverlening van de overheid. Die kansen wil Volt optimaal benutten. Er zijn ook tal van duurzame, innovatieve mogelijkheden om ons openbaar vervoer te verbeteren en die willen we onderzoeken.

Een wethouder voor digitale zaken

Wanneer wij onze samenleving klaar maken voor de 21e eeuw, moet de overheid daarin durven te leiden. Een wethouder van digitale zaken is daarbij onmisbaar. Een bredere vertegenwoordiging van kennis op het gebied van digitalisering, bij allerlei maatschappelijke opgaven, zoals de plaatsing van sensoren en camera's in de buitenruimte tot dataverzameling in de jeugdzorg, van deelscooters die je opstart met een app tot het digitaal aanvragen van je rijbewijs.

Covenant digitale stad Delft

De inwoners, instellingen en bedrijven van Delft zijn steeds afhankelijker van databronnen en -netwerken voor het dagelijks functioneren van hun stad. De inwoner van Delft gaat in Delft naar het ziekenhuis, naar school of studie, werkt bij een Delfts bedrijf, gaat naar de Delftse horeca en neemt deel aan een Delftse vereniging. Als één van deze schakels digitaal ontregeld is, heeft dit impact op de kwaliteit van leven. Volt wil dat de gemeente Delft de regie pakt en duidelijke afspraken maakt met private partijen in Delft voor een verantwoorde digitale stad, van en voor iedereen. Dit verwoorden we in het **Covenant Digitale Stad**. Op deze manier is het voor alle deelnemende partijen duidelijk wat

verwacht wordt en krijgen we meer grip op onze digitale stad.

Een innovatieve gemeente

Het motto Delft Internationale Kennisstad is al jaren in gebruik. Volt onderschrijft dit motto en vindt dat de gemeente als organisatie daarin dan ook niet kan achterblijven. Volt wil dat de gemeentelijke organisatie meer stappen gaat zetten om in haar eigen bedrijfsvoering ruimte te maken voor digitalisering en innovatieve oplossingen. Innovatieve ideeën moeten, ook binnen het ambtelijk apparaat, beloond worden.

Niet alleen binnen de gemeente zelf, maar ook daarbuiten vindt innovatie plaats. Proeftuinen zijn van groot belang voor innovatie, omdat hier in de praktijk kan worden getest wat op de ontwerptafel, in beleidsnotities of in het laboratorium is bedacht. Bovendien wordt door te laten zien hoe het werkt, het draagvlak vergroot en schept het werkgelegenheid. Volt wil dat de gemeente dergelijke **proeftuinen** stimuleert en ondersteunt.

Digitaal inclusieve dienstverlening

Volt vindt inclusiviteit een belangrijk goed, op alle vlakken. Een *Smart State* is een overheid die niet alleen vooruit denkt in technologie, maar vooral durft te kijken naar wat beter kan. Om te voorkomen dat mensen achterblijven in een onvermijdelijke digitaliseringsslag is het noodzakelijk stil te staan bij wat de mensen in onze gemeente nodig hebben en daarop te acteren.

Hiervoor wil Volt:

- onderzoek naar het huidige digitale dienstenpakket van de gemeente en deze langs een inclusieve meetlat leggen;
- participatie van ervaringsdeskundigen als toetsmiddel voor digitale ontwerpprocessen;
- het digitaal overheidsloket bereikbaar maken voor iedereen;
- scholen en ouderencentra ondersteunen bij digitale vaardigheidslessen;
- middelen beschikbaar stellen op laagdrempelige locaties om toegankelijkheid tot apparatuur te stimuleren.

Gebruik van kunstmatige intelligentie

De overheid gebruikt steeds vaker *machine learning* (een vorm van kunstmatige intelligentie) in haar werk voor het analyseren van de grote hoeveel-

heden data. Volt stelt voor om bij inzet van kunstmatige intelligentie altijd een verplichte, onafhankelijke, periodieke **toetsing te doen op de aspecten: democratische controle, inclusiviteit en uitlegbaarheid**. Hiermee worden de risico's van de toepassing van kunstmatige intelligentie beter beheerst en kunnen we tegelijkertijd profiteren van de voordelen.

• Vervoer

Volt ziet Delft in de toekomst als een groene stad waar iedereen zich prettig voelt en zich veilig, klimaatneutraal, snel en goedkoop kan verplaatsen. Het verkeersgebied van de stad wordt dan steeds meer het middelpunt van het sociale leven en sociale ontmoetingen.

Autoluwe binnenstad

De binnenstad van Delft is op dit moment voor een gedeelte minder toegankelijk voor auto's. Volt ziet een autoluwe binnenstad als een middel om de leefbaarheid in de stad te verbeteren. Een autoluwe binnenstad betekent **meer ruimte voor groen, voor terrassen, voor voetgangers, fietsen en kinderen**. Dit willen we bereiken zonder dat dit afbreuk doet aan de bereikbaarheid van de stad en de mobiliteitsbehoefte van onze inwoners. Door Delftenaren

aantrekkelijke alternatieven te bieden voor het autogebruik en autobezit. Tegelijkertijd kunnen we hierdoor een belangrijke stap zetten op weg naar een schone en uitstootvrije binnenstad.

Best practice: Een autovrije binnenstad zoals in Pontevedra in Spanje
Het beleid van de autovrije binnenstad is een succes geworden in Pontevedra (Spanje). Daar hebben de voetgangers het centrum teruggekregen van de automobilisten. De belangrijkste voorzieningen zijn te voet prima bereikbaar; op metrokaart-achtige borden kunnen wandelaars bovendien zien hoeveel meter en minuten het lopen is naar het gewenste punt. Met het terugdringen van het autoverkeer is het aantal ongevallen gedaald en is de CO²-uitstoot in het stadscentrum met bijna 70% afgenomen. Tegen de verwachting in is de omzet van winkeliers gestegen.

Meer ruimte voor de fiets

Volt wil het gebruik van de fiets verder aanmoedigen, door fietsen nog aantrekkelijker te maken. Dat betekent onder meer dat er meer fietsstraten moeten komen in Delft en snelfietspaden moeten worden aangelegd tussen gemeenten, zoals naar Ypenburg en Rotterdam Alexandrium. Hier kunnen we leren van autoluwe stadscentra, zoals in Utrecht en Groningen, maar ook

van de bredere fietspaden in Kopenhagen en Madrid.

Overige punten:

- binnenstedelijke doorfietsroutes: fietsers met routes door de stad leiden waarbij fietsers voorrang hebben op auto's (fietsstraat) en vaker groen krijgen bij een verkeerslicht;
- deelfietsen: het stimuleren om de auto buiten de stad te parkeren en met een deelfiets naar de binnenstad te fietsen;
- goede fietsparkeerplaatsen aan de rand van de binnenstad: de veiligheid kan vergroot worden door de binnenstad zoveel mogelijk fietsvrij te maken. Daar waar fietsers niet welkom zijn, is voldoende fietsparkeergelegenheid aanwezig.

Deelvervoer in balans

Volt streeft ernaar om deelvervoer in balans met het openbaar vervoer, fietsen en wandelen te brengen. Dat wil zeggen dat deelvervoer alleen wordt ingezet als aanvulling op het OV en dat het wandelen en fietsen op de korte afstand de gewoonte blijft. Deelvervoer is namelijk niet automatisch duurzaam en kan een bedreiging vormen voor de betaalbaarheid van het OV. Hiervoor is gemeentelijk beleid nodig. Volt Delft zal zorgen dat ritten per deelauto en

deelscooter alleen worden aangemoedigd op afstanden boven fietsafstand. Dit wordt gedaan door bij ritten onder de 7,5 km een opslag in te voeren op het kilometertarief. Lagere parkeernormen bij nieuwe woningbouw en bedrijventerreinen kunnen autodelen voor langere afstanden weer stimuleren.

• Cultuur

Volt wil dat de overheid beschermt wat waardevol maar niet direct economisch rendabel is. Cultuur en sport zijn zulke essentiële, waardevolle elementen in onze samenleving. Zij zorgen voor verbinding en ontmoeting tussen verschillende groepen mensen en hebben daarmee een positieve invloed op onze stad. Deelnemen aan cultuur en sport is geen luxe, maar een levensbehoefte, een essentieel onderdeel van het menselijk leven.

Meer investeren in openbare bibliotheken

Ongeveer 25 procent van de Nederlandse kinderen onder de vijftien jaar loopt het risico om laaggeletterd te blijven. Volt wil het plezier in lezen terugbrengen en wil hiervoor extra geld beschikbaar

stellen. Bij plezier in lezen hoort dat ieder kind toegang heeft tot een openbare bibliotheek, waarbij het niet alleen gaat om het lenen van boeken. De bibliotheek is ook een ruimte waar activiteiten voor jongeren worden aangeboden, waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en waar bijles in bijvoorbeeld computervaardigheden wordt aangeboden.

Meer geld naar muziekscholen

Kinderen die muziekles krijgen, leren beter praten, schrijven en rekenen. Volt wil daarom dat muziekonderwijs meer centraal komt te staan in het basisonderwijs, en extra investeren in muziekscholen en het goedkoper aanbieden van muziekinstrumenten. Zo kunnen leerlingen een instrument mee naar huis nemen om daar te oefenen, met name in wijken waar het gemiddelde inkomen laag is.

Meer diversiteit in cultureel aanbod

Een essentieel onderdeel van cultuurbeleid is dat de overheid garant staat voor diversiteit. Diversiteit van makers, diversiteit wat betreft de locatie in het land en van het aanbod aan cultuur. Volt wil een evenwichtige verdeling tussen centrale instellingen met nationale en internationale betekenis en instellingen met lokale en regionale betekenis. Meer diversiteit

bereiken we door niet langer heel brede takenpakketten te koppelen aan subsidie. Geef kunstinstellingen een keuze uit taken binnen de subsidievoorwaarden. Dan is er ruimte voor maatwerk en komen zowel grote, brede instellingen als kleine, gespecialiseerde instellingen aan bod. Daarmee ontstaat ruimte voor vernieuwing en diversiteit. Zo geven we aanstormend en reeds bewezen talent gelijke kansen.

Ondersteuning voor culturele initiatieven en instellingen

Culturele initiatieven komen vaak niet tot uiting in de praktijk. Dit omdat een initiatief vaak vastloopt in het aanvraagproces, bijvoorbeeld als een vergunning nodig is zoals horeca- en/of evenementenvergunningen. Op dit moment zijn verengingsondersteuners van *Delft voor Elkaar* actief voor alle sportverenigingen in Delft, ook om initiatieven te ondersteunen. Een verbindende en centrale instelling zou in opdracht van de gemeente zowel de sport als de culturele sector en culturele initiatieven van makers en inwoners binnen Delft moeten ondersteunen.

Koester het internationale erfgoed van Delft

Delft is een stad met een rijke historie, waarvan veel tot op de dag van vandaag zichtbaar is. Van de Prinsenhof en de Gasfabriek tot de wijken die tijdens de industriële revolutie in Delft zijn gebouwd. In 2013 heeft de historische vereniging van Delft de Canon van Delft opgesteld. De geschiedenis van de stad wordt hierin beknopt opgedeeld in 50 vensters.

Volt wil een vernieuwing van de Delftse Canon, een canon die de internationale verbondenheid en de diversiteit, die door de hele geschiedenis van Delft zichtbaar is, meer onder de aandacht brengt. Dit verrijkt het beeld dat bewoners en bezoekers van de geschiedenis van onze stad krijgen. Ook bevordert het de inclusie van Delftenaren met een niet-Nederlandse achtergrond: zij zijn altijd in onze stad geweest en zijn net zo goed verbonden met de stad en haar geschiedenis als Delftenaren met een Nederlandse achtergrond. Daarnaast wil Volt de internationale geschiedenis zichtbaarder maken bij de informatievoorziening over het Delftse erfgoed.

- **Veiligheid**

- **Aanpak ondermijnende criminaliteit**

Ondermijnende criminaliteit betreft criminaliteitsvormen waarbij de onderwereld verweven raakt met de bovenwereld. Volt is op zoek naar een effectieve rechtshandhaving.

In het licht van de challenge 'Moderne stad' is het belangrijk om ondermijning slim aan te pakken, ook in een stad als Delft. Wij vinden het belangrijk dat er binnen de gemeente meer transparantie komt over wat de gemeente precies doet om ondermijning aan te pakken, en wat dit voor effecten heeft. Op deze manier kan de gemeenteraad haar controlerende functie beter uitvoeren en wordt ook helderder welke aanpak werkt en welke niet.

5 Meer participatie voor Delftenaren

Door technologische ontwikkelingen en de gevolgen daarvan lijken veranderingen in de 21e eeuw sneller te gaan dan ooit. Het is daarom belangrijk dat iedereen kan meekomen en dat we de samenleving betrokken weten te houden. Op dit moment hebben veel mensen het gevoel dat ze weinig te zeggen hebben over wat er in hun buurt of stad gebeurt. Het is dus tijd om onze democratie nieuw leven in te blazen. Volgens Volt is dit de vijfde grote uitdaging die wij gezamenlijk moeten aanpakken. Dit doen we door de mensen meer zeggenschap te geven over budgetten en door het instellen van burgerfora. Om dit alles te bewerkstelligen maken wij gebruik van de beste voorbeelden uit Europa. Dit doen we op lokaal, nationaal en Europees niveau.

Samen afspraken maken

Volt is voor de **gekozen burgemeester** zoals dit in bijna alle Europese landen gangbaar is. Daarnaast staat Volt voor een lokale democratie waarin de verhouding tussen bestuur (college), volksvertegenwoordigers (raad), burgers (participatie) en ondersteunende instituties in balans wordt gebracht. De coalitiefracties, partijen met een meerderheid in de raad, hebben een grote informatievoorsprong op de overige fracties. Volt is voorstander van een college- of coalitieakkoord op 'hoofdlijnen', zodat er ruimte blijft voor inbreng van andere fracties. De energietransitie, de economische ontwikkeling, de toegankelijkheid van winkels en scholen, landbouw, natuur en toerisme kunnen alleen in onderlinge samenhang worden opgepakt. Dat vergt veel gesprekken met de gemeente en het ambtelijk apparaat, maar ook goede afstemming, over partij-verschillen heen, in de gemeenteraad. Volt wil daarom in plaats van een collegeakkoord experimenteren met een **raadsakkoord** in Delft, een akkoord met zoveel mogelijk, zo niet alle partijen.

Investeren in de lokale journalistiek

De lokale democratie heeft vrije, onafhankelijke journalistiek nodig ter

controle van gemeentebestuurders en volksvertegenwoordigers. Daarnaast kan de lokale media Delftenaren informeren, onderwerpen agenderen en kan zij een verbindende functie hebben tussen inwoners. Niet alleen in Nederland, maar in heel Europa staan de (lokale) media onder druk. Volt vindt dit zorgelijk en ziet onderzoeksjournalistiek als een belangrijke waakhond voor de democratie, ook op gemeentelijk niveau. Volt wil daarom dat de gemeente gaat inzetten op een **mediabeleid**, naast het bestaande communicatiebeleid dat zij al heeft. Daarnaast wil Volt de Delftse journalistiek versterken met een newsroom. Deze **Delftse newsroom is een journalistieke helpdesk** voor alle Delftse media en pers. Tegelijk kunnen inwoners daar terecht met onderzoeksvragen, waarvan de uitkomsten gedeeld met iedereen gedeeld kunnen worden.

Een transparante gemeente

De overheid moet transparant zijn in wat ze doet om het vertrouwen van de inwoners van Delft te krijgen en te behouden. Het moet helder zijn voor inwoners waarom bepaalde keuzes gemaakt worden, op basis van welke informatie en waaraan het geld van de gemeente wordt besteed.

Het uitgangspunt bij openheid en transparantie moet vertrouwen zijn. Volt vindt dat raadsinformatie **beter vindbaar en doorzoekbaar** moet worden.

Ook moet er een **lobbyregister** komen naar Europees voorbeeld. Een weergave van lobbyactiviteiten zorgt voor meer openheid en inzicht in een besluitvormingsproces. Daarnaast moet het voor Delftenaren duidelijker zijn waarom de Delftse rekenkamer kiest voor het aannemen en uitvoeren van bepaalde onderzoeken. Waarom het ene onderzoek wél en waarom het andere niet? Wanneer gebruik gemaakt wordt van algoritmen, worden deze bijgehouden in een algoritmeregister en wordt bij alle op algoritmen gebaseerde besluiten expliciet bijgehouden op basis van welke gronden een besluit genomen is.

Volt stelt een coördinator voor gelijke kansen beschikbaar

Volt streeft ernaar om de participatie van alle mensen in de maatschappij te bevorderen. De mensen die de hulp van de overheid vaak het hardst nodig hebben, krijgen deze maar met moeite. Dit geldt niet alleen voor toeslagen, maar ook voor bijvoorbeeld subsidies. Wanneer deze coördinator niet door de gemeente beschikbaar kan worden gesteld, dan wil Volt kijken hoe zij hierin zelf kan bijdragen.

Gemeenteraadsverkiezingen 2.0
Delft is een internationale kennisstad. Dat is te merken aan de vele (Europese) internationale studenten, kenniswerkers en arbeidsmigranten die in Delft wonen. Inmiddels heeft vijftien procent van de Delftenaren een buitenlandse nationaliteit, sommigen wonen en werken hier voor een paar jaar, anderen vestigen zich permanent in Delft. Ook zij zijn (Europese) inwoners en hebben stemrecht bij de gemeenteraadsverkiezingen. Keuzes uit de politiek hebben ook voor hen en hun leefomgeving gevolgen. Daarom vindt Volt dat zij bij de volgende verkiezingen actief betrokken moeten worden bij de verkiezingscampagnes. Een **Engelstalig kieskompas** voor mensen die het Nederlands nog niet (goed genoeg) machtig zijn, zou bijdragen aan de inclusie van deze groep Delftenaren bij de verkiezingen.

**Democratie
nieuw leven
inblazen**

+1 De Europese Unie van de 21e eeuw

Het bedrijfsleven, de overheid, het onderwijs, de zorg; alles willen wij vormgeven naar de vereisten van de 21e eeuw. Dat geldt ook voor de Europese Unie. Want de Europese Unie werkt nu nog niet voor iedereen en is niet democratisch. Het hervormen van de EU, de +1-uitdaging van Volt, is een voorwaarde voor het daadkrachtig aanpakken van de vijf andere grote uitdagingen. Volt werkt aan het doorvoeren van noodzakelijke veranderingen. Steden en gemeenten spelen een belangrijke rol bij het bemiddelen tussen de EU en alle Europeanen. Europa heeft gemeenten nodig voor het uitvoeren van het klimaatakkoord en tot het komen van goede wet- en regelgeving.

Best practice: De Europese Unie heeft een herstelfonds opgezet, om de economische klap van de uitbraak van het COVID-19 virus op te vangen. Ook Nederland kon aanvragen doen, maar wachtte lang met het maken van plannen. Gemeenten hebben er bij het Rijk op aangedrongen om dit wel te gaan doen en willen betrokken worden. Gemeenten zijn immers partner van Europa in economische en maatschappelijke transities.

Een visie op internationalisering voor Delft

Delft wordt steeds internationaler. Wanneer we spreken over Delft als internationale kennisstad, heeft dit niet alleen een economische en wetenschappelijke betekenis. Dan gaat het niet alleen om het aantal internationale bedrijven dat zich hier vestigt en die we willen aantrekken. Vijftien procent van de Delftenaren heeft een buitenlandse nationaliteit en is daarmee een *international*. Volt wil dat de gemeente zich meer voor deze inwoners gaat inzetten. Denk hierbij aan dienstverlening, communicatie en onderwijs, maar ook als het gaat om het kunnen meedoen en meedenken. Een integraal beleid waarbij de gemeente meer rekening houdt met deze groep, zal hieraan bijdragen.

Vergroten impact kennis & innovatie
Voor veel maatschappelijke opgaven (zoals het klimaat en duurzamer vervoer) zoeken we antwoorden bij technische oplossingen. Met Delft Internationale Kennisstad (hiertoe horen onder andere de TU Delft, de Haagse Hogeschool, Inholland, ROC Mondriaan, YES!Delft als incubator en veel high-tech bedrijven) bestaat er een lokaal cluster van kennis en innovatie, dat potentiële oplossingen kan ontwikkelen en beproeven. We willen Delft Kennisstad koesteren, maar tegelijk ook nadrukkelijk op zoek naar regionale samenwerking en samenwerking in Europa in plaats van het aangaan van concurrentie met andere kennisclusters in Zuid-Holland.

Best practices

Volt bedrijft politiek met een open blik. We putten onze inspiratie uit beleid dat zich al in andere steden bewezen heeft. Europese samenwerking maakt onze stad sterker en Volt zal de komende jaren blijven zoeken naar nieuwe oplossingen voor Delfste problemen en de beste plannen uit onze stad delen met Europa. Om ons verkiezingsprogramma af te sluiten, delen we hier wat voorbeelden van *best practices* waar wij inspiratie uit halen.

Creatieve klimaatlessen uit Spanje en Frankrijk

Het idee van de Groene Galerij komt uit Madrid. Daar wordt gewerkt aan het bouwen van een 75 kilometer lange, groene weg om de stad. Daarmee wil de Spaanse hoofdstad

de temperaturen in de stad en de uitstoot van broeikasgassen verlagen. Het beleid voor het doven van de verlichting van gesloten bedrijfspanden halen we uit Frankrijk, waar door wetgeving deze energiebesparende maatregel al

sinds 2013 van kracht is. Zwitserland moedigt het benutten van de daken aan met subsidies voor groene daken. In Basel is ongeveer 40% van de daken in gebruik om de biodiversiteit en klimaatadaptatie te bevorderen.

De Weense woon-aanpak

Wenen is een pionier op het gebied van de woningmarkt. Zo'n 60% van de inwoners van de hoofdstad van Oostenrijk woont in een (gesubsidieerde) betaalbare huurwoning. De stad heeft het bestemmingsplan verruimt en zorgt daarmee voor broodnodige leefbaarheid.

Burgerinspraak uit Lissabon

De Portugese hoofdstad heeft vanuit een *bottom-up*-perspectief gezorgd voor meer inspraak, onder andere door Lisboa Participa, een project waarbij bewoners van de stad mee kunnen denken én beslissen over de manier waarop de stad investeert.

Europese OV-oplossingen

Het doortrekken van de metro- of buslijnen naar de luchthaven heeft in Kopenhagen en Barcelona een positief effect gehad op de bereikbaarheid tussen de randgemeenten en de stadskern. Brussel heeft goede ervaringen met het samenbrengen van OV-bedrijven voor het invoeren van combitickets.

Zweedse transparantie

De EU geeft het goede voorbeeld door een lobbyregister, dat we op gemeentelijk niveau willen toepassen. Zo maken we besluitvorming in de stad transparanter. Uit Zweden komt het model om in te zetten op actieve openheid van de doelstellingen en uitgaven van de gemeente.

TOEKOMST MADE IN EUROPE

Kandidaten Volt in Delft

Kandidaat #1 Kyra Gremmen

Kyra (29) is van oorsprong een enthousiaste Brabantse, die zich inmiddels helemaal thuis voelt in Delft. Met een achtergrond in European Studies en bestuurskunde (waarin zij onderzoek deed naar de Participatiewet) werkt zij nu als onderzoeksadviseur in een ander gemeente. Het radicaal positieve geluid van Volt, dat over grenzen heen kijkt, maar toch lokaal verschil wil maken is wat Kyra over de streep trok om echt politiek actief te worden, en voor lijsttrekkerschap te gaan. "Ik wil er in Delft voor gaan zorgen dat we weer op basis van vertrouwen gaan werken. Of het nou om een bijstandsuitkering gaat, of om het betrekken van inwoners bij beslissingen. Alleen door samen te werken, komen we verder".

Kandidaat #2 Jorrit Treffers

Jorrit is met zijn 22 jaar de jongste kandidaat van Volt in Delft. Vanuit Zeewolde is hij voor zijn studie naar Delft verhuisd, waar hij op dit moment bezig is met zijn master Management in the Build Environment. Daarnaast maakt hij graag muziek met zijn band ON Y VA en in de Koninklijke Harmoniekapel Delft. Jorrit: 'Ik wil iedereen in Delft laten zien dat we een mooie toevoeging zijn voor de Europese, Nederlandse en Delftse politiek. Ik denk dat we met empathie voor iedereen binnen en buiten Delft een verschil kunnen maken waar de wereld een stukje beter van wordt. Daar gaat de politiek tenslotte om.'

Kandidaat #3 Eva Brussaard

Eva (28) heeft in Leiden kunstgeschiedenis gestudeerd, heeft geen auto, maar rijdt wel motor en werkt nu als beleidsmedewerker internationalisering en onderwijs in diezelfde stad. Eva: 'Volt is een partij die schreeuwt om nuance, die samenwerkt en een positief geluid laat horen in de politiek en daarbuiten. De ambitie van Volt, het Europees denken en lokaal doen, lijkt mij de weg om tot oplossingen te komen

voor de grensoverschrijdende problemen in deze tijd. Ik vind het belangrijk dat Volt als Europese partij, ook vanuit Delft daarin meedenkt.' Eva gaat zich onder andere inzetten voor het verstevigen van de lokale journalistiek en het culturele aanbod in Delft.

Kandidaat #4 Kagan Aközbek

Kagan is 27 jaar is en een geboren en getogen Delvenaar. Deze no-nonsense persoonlijkheid heeft een achtergrond in Data Science, Artificial Intelligence en IT projectmanagement. In zijn werk is Kagan de bruggenbouwer tussen de digitale wereld en de 'echte' wereld. Deze kennis wil hij doorzetten naar de Delftse politiek, met als missie bruggen te bouwen in de huidige verdeeld rakende samenleving. Daarnaast wil hij de gemeente Delft laten excelleren op het gebied van duurzame digitale dienstverlening en digitale inclusie.

Kandidaat #5 Lena van der Wal

Lena is 32 jaar en heeft een achtergrond als kunstenaar, architect, innovator en projectontwikkelaar. Na het (mede) opgericht hebben van de Nederlandse Tiny House-beweging en het werken voor innovatieve ontwikkelende partijen, is Lena nu weer aan de slag als ondernemer en impact ontwikkelaar met één belangrijke missie: toewerken naar een wereld waar iedereen, mens en natuur, tot bloei kan komen.

Kandidaat #6 Erwin Blonk

Erwin is 53 jaar, oorspronkelijk geboren in Den Haag, en woont sinds 2013 in Delft. Na de havo en de dienstplicht is hij in de automatisering aan de slag gegaan. Door zijn werk als consultant systeembeheerder weet hij veel van digitalisering. Na de landelijke verkiezingen en het oprichten van Volt Delft besloot hij politiek actief te worden. Een grote aanleiding hiervoor was zijn contact met de gemeente toen verschillende huurwoningen werden gesloopt. Erwin: 'Ik heb zelf ondervonden dat de communicatie van de gemeente met de inwoners beter moet: opener, eerlijker en actiever. De gemeente moet actief aansporen tot participatie en mensen meenemen in beslissingen.' Erwin gaat zich daarom inzetten voor een transparante gemeente en participatie.

**Alles is mogelijk
in een Europa dat
samenwerkt**

**Programma
downloaden**

TOEKOMST MADE IN EUROPE